

DECLARAȚIA Mișcării Civice „Construim Încredere” privind Conferința anuală „Cooperarea dintre Parlament și societatea civilă”

Mișcarea Civică „Construim Încredere” salută organizarea Conferinței anuale „Cooperarea dintre Parlament și societatea civilă”, desfășurată la 22 mai 2026, și consideră importantă existența unor platforme de dialog între Parlament și societatea civilă, în special în contextul procesului de integrare europeană.

Conferința a evidențiat mai multe provocări sistemice privind organizarea și funcționarea proceselor de consultare publică în Republica Moldova.

Deși la conferință au participat unii reprezentanți ai organizațiilor locale, regionale, și profesionale, **agenda oficială și panelurile principale au reflectat într-o măsură disproportționată participarea organizațiilor și experților implicați constant în consultările organizate la nivel central. În consecință, o parte importantă a actorilor societății civile din teritoriu au avut un rol mai degrabă de participanți și audiență, decât de contributory direcți la formularea principalelor mesaje și concluzii ale evenimentului.**

Această situație a fost vizibilă inclusiv în cadrul atelierului dedicat „societății civile la nivel local”. În cadrul acestui atelier, participarea actorilor locali în calitate de vorbitori a fost limitată în raport cu relevanța temei și diversitatea experiențelor existente.

De asemenea, considerăm necesară o implicare mai largă și mai echilibrată a organizațiilor sectoriale, profesionale, academice și regionale în discuțiile privind integrarea europeană, în special a actorilor implicați direct în implementarea, monitorizarea și evaluarea reformelor și politicilor de armonizare cu acquis-ul european.

Un alt aspect important ține de lipsa unor rezultate și mecanisme clare de continuitate în urma conferinței, ceea ce limitează impactul practic al dialogului desfășurat.

În opinia noastră, aceste constatări confirmă necesitatea consolidării mecanismelor instituționale de implicare și consultare a societății civile în activitatea Parlamentului — inclusiv în contextul dezbaterilor privind noul Cod privind organizarea și funcționarea Parlamentului.

Considerăm necesară:

- diversificarea actorilor incluși în procesele de consultare parlamentară;

- asigurarea unei reprezentări mai largi a organizațiilor locale, regionale și sectoriale;
- instituirea unor criterii publice și transparente pentru selectarea participanților și vorbitorilor; în cadrul evenimentelor cu implicarea societății civile, organizate de Parlamentul RM;
- publicarea într-un termen rezonabil a concluziilor și recomandărilor formulate în cadrul consultărilor;
- consolidarea mecanismelor permanente de dialog și monitorizare cu participarea societății civile.

În același timp, persistă o discrepanță între angajamentele declarate privind participarea publică și practicile efective de consultare. Organizarea consultărilor publice cu termene foarte scurte de anunțare limitează participarea reală a părților interesate și reduce caracterul incluziv al procesului decizional. Or, unele comisii anunță pe pagina parlamentului, consultări publice pe proiecte de legi importante exact în ziua, sau cel mult cu o zi înainte de desfășurarea acestora. Acest fapt duce la imposibilitatea participării părților interesate la consultări, și limitarea accesului doar la cei invitați direct de către comisii.

Amintim că raportul de progres al comisiei Europene pentru anul 2025, notează următoarele: "cadrul normativ care reglementează înființarea și funcționarea organizațiilor societății civile este în conformitate cu standardele europene, **însă eforturile continue de îmbunătățire a transparenței proceselor decizionale și a participării publice, atât la nivel central, cât și la nivel local, sunt esențiale pentru dezvoltarea durabilă a societății civile.**" Comisia Europeană astfel notează importanța implementării practice a politicilor privind transparența decizională și implicarea reală a societății civile în procesul decizional.

În contextul parcursului european al Republicii Moldova, consolidarea dialogului public nu trebuie privită ca o formalitate procedurală, ci ca o condiție esențială pentru legitimitatea și calitatea procesului decizional. Participarea societății civile trebuie să fie efectivă, predictibilă și bazată pe pluralism și reprezentativitate.

Mișcarea Civică „Construim Încredere”

Chișinău, 26 mai 2026